

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **E. M.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 11 kwietnia 2024 r.,

zażalenia obrońcy oskarżonej na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 25 stycznia 2024 r., sygn. akt WSU 1/24, o odmowie przyjęcia skargi na wyrok sądu odwoławczego - Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 1 września 2023 r., sygn. akt II AKa 212/23,

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 27 lutego 2023 r., sygn. akt III K 15/21, uniewinnił E. M. od popełnienia zarzucanego jej przestępstwa z art. 284 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.

Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z dnia 1 września 2023 r., sygn. akt II AKa 212/23, uchylił powyższe orzeczenie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie. Odpis tego wyroku wraz z uzasadnieniem doręczono obrońcy oskarżonej w dniu 12 października 2023 r.

W dniu 10 listopada 2023 r. obrońca oskarżonej złożył wniosek o przywrócenie jej terminu do wniesienia skargi przeciwkasatoryjnej od wskazanego wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie, dołączając do tego wniosku ową skargę.

Termin do wniesienia tej skargi nie został oskarżonej przywrócony.

Zaskarżonym zarządzeniem Przewodniczący Wydziału Sądu Apelacyjnego w Krakowie odmówił przyjęcia skargi na wyrok sądu odwoławczego - Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 1 września 2023 r., sygn. akt II AKa 212/23.

Powyższe zarządzenie zostało zaskarżone przez obrońcę oskarżonej w całości. Skarżący zarzucił mu: naruszenie art. 539b k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. polegające na tym, że w przypadku zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, jaką jest niewłaściwie obsadzony skład sądu z przyczyn natury politycznej, tj. nienależytego obsadzenia sądu jak w niniejszym przypadku na co oskarżona nie miała żadnego wpływu, termin do wniesienia skargi powinien mieć charakter otwarty, a skarga w takim przypadku powinna być rozpoznana z przyczyn niemieszczących się *stricte* w przepisach k.p.k., lecz mających swoje źródło w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych UE oraz art. 6 ust. 1 EKPCz, jako że w państwie prawa nie powinna mieć miejsca sytuacja kwestionowania statusu sędziego co do zasady jego powołania przez Krajową Radę Sądownictwa.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i nadanie wniesionej skardze dalszego biegu tj. przesłania do rozpoznania Sądowi Najwyższemu w Warszawie.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Wniesione zażalenie nie jest zasadne i dlatego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Skoro w rozpatrywanej sprawie bezspornie termin do wniesienia skargi na wyrok sądu odwoławczego upływał obrońcy oskarżonej w dniu 19 października 2023 r., zaś obrońca wniósł tę skargę dopiero dnia 10 listopada 2023 r. wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do jej wniesienia, a termin ten nie został oskarżonej przywrócony, to w pełni prawidłowo zaskarżonym zarządzeniem odmówiono przyjęcia przedmiotowej skargi, wobec wniesienia jej po terminie.

W zażaleniu na to zarządzenie obrońca podnosi, że termin na wniesienie skargi należało potraktować jako termin „otwarty” a to z tego względu, że wyrok Sądu Apelacyjnego, od którego wniesiono przedmiotową skargę, dotknięty jest bezwzględną przyczyną odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., jako że został

wydany w składzie z udziałem sędziego J.D.

Stanowisko to nie mogło znaleźć uznania Sądu Najwyższego. O ile bowiem rzeczywiście Sąd Najwyższy kilkakrotnie już stwierdzał wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, o której tu mowa, właśnie w związku z udziałem wskazanego sędziego w składzie sądu, to jednak następowało to w ramach postępowania kasacyjnego. W sprawie niniejszej w gestii Sądu Najwyższego leży zaś jedynie zbadanie prawidłowości decyzji o odmowie przyjęcia skargi na wyrok sądu odwoławczego, nie zaś kontrola czy w toczącym się postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności karnej oskarżonej doszło do uchybienia z kręgu bezwzględnych przyczyn odwoławczych. Takich kompetencji ustawodawca Sądowi Najwyższemu bowiem nie przyznał. Dopiero po skutecznym wniesieniu skargi przeciwkasatoryjnej Sąd Najwyższy może badać zaskarżony nią wyrok pod kątem zaistnienia uchybień z art. 439 k.p.k. Podzielenie stanowiska autora zażalenia oznaczałoby natomiast dopuszczenie pozaustawowego mechanizmu kontroli wyroku sądu odwoławczego. Pamiętać bowiem trzeba, że właściwość funkcjonalna Sądu Najwyższego jest precyzyjnie zakreślona i organ ten nie może kontrolować orzeczeń sądów powszechnych w dowolnym układzie procesowym.

Podobnie, na etapie kontroli związanej z wniesieniem skargi przeciwkasatoryjnej, organ o niej rozstrzygający nie jest władny badać czy zaskarżone przez tą skargę orzeczenie dotknięte jest bezwzględną przyczyną odwoławczą, i po stwierdzeniu tego faktu, z pominięciem terminu na jej wniesienie, skargę przyjąć. Pamiętać bowiem trzeba, że 7-dniowy termin na wniesienie skargi na wyrok sądu odwoławczego ma charakter ustawowy i – jak w sprawie niniejszej – w razie odmowy jego przywrócenia, nie może być pominięty czy potraktowany jako „otwarty”. Nawet bowiem wadliwe pouczenie strony o terminie do wniesienia środka zaskarżenia, nie powoduje w kontekście uregulowania art. 16 § 1 *in fine* k.p.k., jego wydłużenia, lecz może skutkować przywróceniem stronie terminu na złożenie tego środka, gdyby wniosła go w terminie, o jakim została pouczona. Wynika to właśnie z ustawowego charakteru terminów na wniesienie środków zaskarżenia.

Skoro zatem przepis art. 539f k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. nakazuje odmówić przyjęcia skargi na wyrok sądu odwoławczego w sytuacji, gdy została ona wniesiona po terminie, a jako że w przedmiotowej sprawie

obrońca oskarżonej złożył skargę po upływie przewidzianego na to terminu, którego to terminu oskarżonej przy tym nie przywrócono, to należało odmówić przyjęcia przedmiotowej skargi, co słusznie przyjęto w zaskarżonym zarządzeniu.

Z tych wszystkich względów orzeczono, jak na wstępie.

[J.J.]

[ms]